

«Тасдиқлайман»

«

«____» 20 ____ йил

«_____» ЯТТНИНГ

**Қандолат маҳсулотларини ишлаб чиқариш
бўйича**

БИЗНЕС РЕЖАСИ

2019 йил

1. КИРИШ КИСМИ

«_____» хусусий ишлаб чиқариш корхонаси _____ шаҳар _____ тумани ____ уй ____ хонадонда жойлашган. Бизнес режа ишлаб чиқариш фаолиятини амалга ошириш учун, _____ банк кредит ресурслари ҳисобига халкимизни тоза ва сифатли қандолат маҳсулотлари билан таъминлаш ҳамда аҳолини ушбу маҳсулотларга бўлган эҳтиёжини янада қондириш ва ишлаб чиқарышни ташкиллаштиришни асослаш мақсадида тақдим этилмокда.

ЯТТ да ҳозирги кунда

2 киши фаолият кўрсатмоқда

ЯТТ раҳбари:

_____

Паспорт маълумотлари:

_____ йил _____ да

СМ _____

_____ шаҳар ИИБ томонидан

берилган.

«_____» хусусий ишлаб чиқариш корхонаси манзилгоҳи: Андижон шаҳар _____ тумани ____ уй ____ хонадон.

Ҳисоб раками _____ МФО: _____, _____ шаҳар

_____ банк ИИН: _____

2. ЛОЙИХАНИНГ АСОСИЙ МАҚСАДИ ВА ЙЎНАЛИШЛАРИ

«_____» ЯТТ шакар маҳсулотларини қайта ишлаб чиқаришни амалга оширишдан мақсади халкимизни тоза ва сифатли қандолат маҳсулотлари билан таъминлаш ва аҳолини ушбу маҳсулотларга эҳтиёжларини янада қондиришдан иборат.

Лойиҳанинг умумий қиймати 20 000 000 (йигирма миллион) сўм, шундан 5 000 000 (беш миллион) сўми ўз маблағлари ҳисобидан, қолган 15 000 000 (ўн беш миллион) сўм кредит маблағлари ҳисобидан молиялаштирилиши режалаштирилмоқда. Хусусий савдо ишлаб чиқариш ЯТТсининг асосий мақсади шакар маҳсулотларини қайта ишлаб чиқариш учун новвот ишлаб чиқаришга мўлжалланган асбоб ускуна сотиб олиб, қандолат маҳсулотларини қайта ишлаб чиқаришни мўлжалланмоқда. Ушбу маҳсулотлар бозорида вужудга келган шароити ҳамда рақобатчиларга қараганда, яъни арzon нарҳдаги, юқори сифатли қандолат маҳсулотларига талабнинг катталиги, бундай қарорни қабул қилишга асос бўлди.

Ушбу лойиҳани амалга ошириш, вилоятимизнинг ички истеъмол бозорини, юқори сифатли, нархи арzon, маҳаллий етиштиришнинг маҳсулотлари билан тўлдириш, лойиҳани ижобий амалга оширилиши натижасида олинадиган фойдани эса, ишлаб чиқаришни кенгайтиришга йўналтиришга ички имконият яратиб беради.

3. ЛОЙИХАНИНГ МАҚСАДИ.

Ушбу лойиҳани амалга оширишдан мақсад, кредит ҳисобидан қандолат ишлаб чиқариш дастгоҳи сотиб олиб, шакар маҳсулотларини қайта ишлаб чиқаришни ташкиллаштиришни асослашдир. Қайта ишлаб чиқарилган қандолат маҳсулотларини асосан, аҳолини таъминлаш режалаштирилмоқда.

Лойиҳа ташаббускорининг, лойиҳани амалга оширишдан мақсад куйидагилар:

- маҳсулот таннархининг юқори эмаслигига нисбатан капитал харажатларнинг тезда ўзини коплай олишлиги,
- хом-ашени етказиб берувчилар ва тайёр маҳсулотларни сотувчи каналларнинг ташкиллаштирилиганини ва етарли даражада тажрибага эга эканлигидан, лойиҳанинг мақсадга мувофикалигини кўрсатади.

Хом-ашени етказиб берувчилар ва етиштириладиган тайёр маҳсулотларнинг потенциал харидорлари билан лойиҳа ташаббускорининг ўртасида, ушбу лойиҳа бўйича олиб борилган музокаралар, уларнинг лойиҳа бўйича ҳамкорлик қилишга жуда катта қизиқиши ва истаги борлигини кўрсатди. Ҳудудий қулай жойлашганлиги, ҳамда етиштириладиган тайёр маҳсулотлар харид бозорининг кенглиги сабабли, лойиҳани амалга ошириш учун жуда яхши имконият яратилади.

4. БОЗОР ВА МАРКЕТИНГ КОНЦЕПЦИЯСИ

_____ вилояти ҳудуди, қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқаришга мослашган. Қайта ишлаб чиқарилган қандолат маҳсулотларига бўлган талаб ва эҳтиёжнинг асосий қисмини вилоятимизнинг ҳамма шаҳар ҳудудларида ун ва шакар маҳсулотлари билан шуғулланаётган аҳолилар ташкил этади.

Шунинг учун вилоятимизда ички ва ташқи истеъмол бозорларининг талабига, сифати жиҳатидан тўлиқ жавоб берадиган шакар маҳсулотларини қайта ишлаб чиқаришни кўпайтиришни ташкил этиш мақсадга мувофик бўлади.

Хусусий ишлаб чиқариш корхонасининг рақобатга кучлилиги томони, биринчи навбатда бозордаги талабнинг ўзгаришига тезда мослашиш хусусиятининг умумийлиги билан белгиланади. Юқорида қайд этилган хусусиятга кўра, амалга ошириладиган лойиҳанинг, биринчи навбатда, тушаётган талабга қараб, қайта ишлаб чиқарилаётган шакар маҳсулотлар ассортименти ва номенклатурасини қиска муддат ичидан ўзгартириш, мослаштириш, маҳсулотларни ишлаб чиқаришда, ички харажатларининг пастлиги, рақобатга бардош бериш имкониятига эга бўлишини кафолатлайди.

5. СОТИШ РЕЖАСИ

Сотиш режаси стратегияси, қайта ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг сифати, турига бўлган талабни ҳамма вақт ўрганиш, бозор шароитини ўзгаришига тезда мослашиш, ҳамда, юқорида қайд этилган фикрлардан келиб чиқсан ҳолда, тайёр маҳсулотга нархнинг тез мослашувчи тактикаси белгиланади.

6. ЛОЙИҲА НАРХИ

Лойиҳанинг умумий нархи 20 000 000 сўмни ташкил этади. Шундан асосий капиталнинг киймати 15 000 000 сўмни ташкил этади.

Лойиҳани амалга ошириш учун, лойиҳа ташаббускори томонидан, банкдан, 15 000 000 сўм миқдорида қарз маблағлари ҳисобидан қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган дастгоҳи сотиб олиш режалаштирилган.

Шундан:

- 15 000 000 сўм – асосий капиталга
- 5 000 000 сўм – айланма капиталга

2.1 жадвалда, лойиҳа нархи аниқ кўрсатилган.

Лойиханинг умумий нархи

Жадвал 2.1.

№		Ўз хисобидан (сум)	Банк кредити (сўм)	Умумий микдори (сўм)
1.	Жой учун	0	0	0
2.	Асбоб ускуналар учун	0	15 000 000	0
3.	Хом ашё	5000000	0	5000000
	ЖАМИ:	5000000	15 000 000	20000000

Кредитнинг таъминоти сифатида хусусий тадбиркор 30 000 000 сўмга нархланган ўз иншоотини тақдим этади.

Лойихада хисоб-китоблар учун қабул қилинган кредит шартлари

1. Кредит микдори – 15 000 000 сўм
2. Қайтариш муддати – 3 йил.
3. Имтиез даври – 6 ой
4. Йиллик фоиз ставкаси – 7 %
5. Кредитни епиш – ярим йиллик бадаллар билан қайтариш.
6. Кредитнинг-100% пул ўтказиш йўли билан олинниб, ушбу қисми уч йил ичига пул ўтказиш йули билан қайтарилиши шарт.

7. ИШЛАБ ЧИҚАРИШ РЕЖАСИ

Ишлаб чиқариш режаси.

Ишлаб чиқариш режаси ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар тuri, кредит ҳисобидан сотиб олинадиган асбоб-уқуналарининг ишлаб чиқариш қуввати ва техник имкониятидан келиб чиқсан ҳолда тузилди.

Ишлаб чиқариш ҳажми 1 ойда, яъни 24 иш кунида лойиҳа бўйича тўлиқ қувватда ишлаганда, кунига 1000 кг новвотга тенгдир.

Ишлаб чиқариш режасини тузишда, ишлаб чиқаришни ташкиллаштириш жараёни ҳам эътиборга олинган.

Ишлаб чиқаришни тайёрлаш.

Ишлаб чиқариш жараёни ўзини ичига, олинаётган асбоб-ускуналар, ишлаб чиқариш жойини қайта мослаштириш тадбирлари ва шу тадбирлар билан боғлиқ харажатларни олади.

Ушбу харажатлар лойиҳа ташаббускори ҳисобидан қопланади.

Ишлаб чиқариш жараёни

Кредит олингандан сўнг, тадбиркор 30 кун мобайнида керакли асбоб-ускуналар ва ун сотиб олиб, маҳсулот ишлаб чиқара бошлайди. Шу мақсадда тадбиркор, асбоб-ускуналар ва хом-ашёни етказиб берувчилар билан шартномалар тузган (шартномалар бизнес-режага илова қилинади)

Бизнес-режада, бир ҳафтада иш куни, 6 кун ҳисобида қабул қилинган. Ойига 25 кун.

Корхонада 4 та ишчи ишлайди.

1 кг новвот ишлаб чиқариш учун кетадиган материаллар харажатлари

Жадвал 3.2

Ишлаб чиқариладиган маҳсулот ҳажми	Хом-ашё номи	Ўлчов бирлиги	1 кг маҳсулот учун сарф микдори	Нархи	Суммаси
1кг Новвот учун	Шакар	кг	0,5	4500	2 250,0
	Бошка кўшимча харажатлар	дона	1	500	500
	ЖАМИ				2750,0

Маҳсулот ишлаб чиқариш учун **бир ойлик ва бир йиллик** сарфланадиган хом-ашё харажатлари:

№	Хом-ашё номи	Ўлчов бирлиги	Нархи сўм	Бир кунлик сарф харажат миқдори (кунига 1000 кг) минг сўм	Бир ойлик (25 кун) сарф харажат (25 000 кг), минг сўм	Бир йиллик сарф харажат, минг сўм
1	Шакар	0.5 кг	2 250	2 250	56 250,0	675 000,0
2	Бошқа қўшимча харажатлар	дона	500	1 500	37 500,0	450 000,0
	Жами		2750,0	2750	68 250,0	825 000,0

Бир кунда 1 000 кг наввот ишлаб чиқариш учун тадбиркорнинг хом-ашёга бўлган харажатлар суммаси 2 750 минг сўмни ташкил этади.

Маҳсулот ишлаб чиқариш учун **бир ойлик ва бир йиллик** иш ҳақи харажатлари харажатлари:

№	Ишчилар сони	1 кишининг ойлик иш ҳақи, минг сўм	Жами иш ҳақи	Ягона ижтимоий тўлов (25%)	Жами бир ойда минг сўм	Бир йиллик сарф харажат, минг сўм
1	4	1 000	4000	1000	5 000	60 000,0
	Жами				5 000	60 000,0

Бир ойдада 25 000 кг наввот ишлаб чиқариш учун тадбиркорнинг иш ҳақи харажатлари 5 000,0 минг сўмни ташкил этади.

Электр-энергия харажатлари

№	Коммунал харажат номи	Үлчов бирлиги	Нархи сўм	Бир ойлик сарф харажат миқдори	Бир ойлик сарф харажат, минг сўм	Бир йиллик сарф харажат, (минг сўм)
1	Электр энергия	кВт	225,8	300	67,74	812,88
2	Сув	Кб/м.	60	37500	2250,0	27 000,0
	Жами				2 317,74	27 812,88

Цехни ёритиш учун бир кунда 300 кВт электроэнергия сарф килинади. Тадбиркор, 1 кВт.га 225,8 сум ҳисобидан тўлайди. Электро-энергияга бир ойга **67,74 минг сўм**, йиллик электроэнергия харажатлари **812 минг сўмни** ташкил этади.

Ишлаб чиқариш учун ойига 37 500 кб/м совуқ сув ишлатилади. Ойлик 2 250,0 минг сўмли совуқ сув харажатлари мавжуд.

Шунда жами ойлик коммунал харажатлар **2 317,74 минг сўмни** ташкил этади.

Амортизация харажатлари қўйидагича:

- бино-иншоотлар (30,0 млн.)- 1,5 млн. сўм йилига
- асбоб-ускуналар (15,0 млн)- 2,25 млн. сўм йилига

Жами йилига 3,75 млн сўм амортизация харажатлари мавжуд.

Ойлик ўртача амортизация харажатлари **312,5 минг сўмни** ташкил этади.

Таннарх ҳисоб-китоби

№	Харажат номи	Бир ойда, минг сўм	Бир йилда, минг сўм
1	Хом ашё	68 250,0	825 000,0
2	Иш ҳаки	5 000,0	60 000,0
3	Аморитизация	312,5	3 750,0
4	Коммунал харажатлар	2 317,74	27 812,88
5	Транспорт харажатлари	10 080,0	960,00
I	Махсулот таннархи	85 960,0	917 522,8
	ЯЯТ учун қатъий белгиланган солиқ	368,6	4 423,2
II	Етиширилган махсулотдан тушган тушум	175 000,0	2 100 000,0
III	Фаолиятдан кўрилган фойда	88 671,4	1 187 000,0

1 ойлик тайёр маҳсулотнинг таннархи 85 960,0 минг сўмдан,
 1 йиллик муддат ичида режага кўра, ишлаб чиқариладиган
 маҳсулотларнинг таннархи 917 522,8 минг сўмни ташкил этади.

Сотишдан тушган тушум

№	Махсулот номи	Ўлчов бирлиги	Нархи	Бир ойда ишлаб чиқариш ҳажми (кг)	Бир ойлик тушум, минг сўм	Бир йилда ишлаб чиқариш ҳажми (кг)	Бир йиллик тушум, минг сўм
1	наввот	кг	7 000	25 000	175 000,0	300 000	2 100 000
	Жами	дона			175 000,0		2 100 000

Солиқ түловлари ва чегирмалар.

«_____ ЯТТ қатъий белгиланган ойлик түлов түлайди. Түлов ставкаси, ҳар бир ишчи учун ЭКИХнинг 0,5 баробарини ташкил этади. 4 та ишчи учун солиқ түлови **368,6 минг сўмни** ташкил этади.

8. МОЛИЯВИЙ РЕЖА

Пул оқимлари тўғрисида маълумот

(минг сўм)

№	Кўрсаткичлар	1-йил	2-йил	3-йил
1.	Ялпи тушум	2 100 000,0	2 100 000,0	2 100 000,0
2.	Махсулот таннархи	917 522,8	917 522,8	917 522,8
3.	Ялпи фойда	1 182 477	1 182 477	1 182 477
4.	Кредит фоизи	1006,25	647,50	227,50
5.	Кредит танининг қайтарилиши	3000,00	6000,00	6000,00
6.	Пул маблағларининг қолдиги	1 178 470	1 200 468	1 200 608,0

№8 КРЕДИТНИ ҚАЙТАРИШ ГРАФИГИ

Кредит суммаси

15 000 000

сүм

Фойзи

24%

йиллик

Кредит муддати

36

ой

График бўйича тўловлар бошлангич баланс

15 000 000

сүм

КРЕДИТ ТЎЛОВЛАРИ СХЕМАСИ

Тўлов санаси	Бошлангич баланс	Фоиз тўловлари	Кредит тўловлари	Жами тўловлар	Охирги баланс
1	15 000 000,00	87 500,00	0,00	87 500,00	15 000 000,00
2	15 000 000,00	87 500,00	0,00	87 500,00	15 000 000,00
3	15 000 000,00	87 500,00	0,00	87 500,00	15 000 000,00
4	15 000 000,00	87 500,00	0,00	87 500,00	15 000 000,00
5	15 000 000,00	87 500,00	0,00	87 500,00	15 000 000,00
6	15 000 000,00	87 500,00	0,00	87 500,00	15 000 000,00
7	15 000 000,00	87 500,00	500 000,00	587 500,00	14 500 000,00
8	14 500 000,00	84 583,33	500 000,00	584 583,33	14 000 000,00
9	14 000 000,00	81 666,67	500 000,00	581 666,67	13 500 000,00
10	13 500 000,00	78 750,00	500 000,00	578 750,00	13 000 000,00
11	13 000 000,00	75 833,33	500 000,00	575 833,33	12 500 000,00
12	12 500 000,00	72 916,67	500 000,00	572 916,67	12 000 000,00
Жами	1 006 250,00	3 000 000,00	4 006 250,00		
13	12 000 000,00	70 000,00	500 000,00	570 000,00	11 500 000,00
14	11 500 000,00	67 083,33	500 000,00	567 083,33	11 000 000,00
15	11 000 000,00	64 166,67	500 000,00	564 166,67	10 500 000,00
16	10 500 000,00	61 250,00	500 000,00	561 250,00	10 000 000,00
17	10 000 000,00	58 333,33	500 000,00	558 333,33	9 500 000,00
18	9 500 000,00	55 416,67	500 000,00	555 416,67	9 000 000,00
19	9 000 000,00	52 500,00	500 000,00	552 500,00	8 500 000,00
20	8 500 000,00	49 583,33	500 000,00	549 583,33	8 000 000,00
21	8 000 000,00	46 666,67	500 000,00	546 666,67	7 500 000,00
22	7 500 000,00	43 750,00	500 000,00	543 750,00	7 000 000,00
23	7 000 000,00	40 833,33	500 000,00	540 833,33	6 500 000,00
24	6 500 000,00	37 916,67	500 000,00	537 916,67	6 000 000,00
Жами	647 500,00	6 000 000,00	6 647 500,00		
25	6 000 000,00	35 000,00	500 000,00	535 000,00	5 500 000,00
26	5 500 000,00	32 083,33	500 000,00	532 083,33	5 000 000,00
27	5 000 000,00	29 166,67	500 000,00	529 166,67	4 500 000,00
28	4 500 000,00	26 250,00	500 000,00	526 250,00	4 000 000,00
29	4 000 000,00	23 333,33	500 000,00	523 333,33	3 500 000,00
30	3 500 000,00	20 416,67	500 000,00	520 416,67	3 000 000,00
31	3 000 000,00	17 500,00	500 000,00	517 500,00	2 500 000,00
32	2 500 000,00	14 583,33	500 000,00	514 583,33	2 000 000,00
33	2 000 000,00	11 666,67	500 000,00	511 666,67	1 500 000,00
34	1 500 000,00	8 750,00	500 000,00	508 750,00	1 000 000,00
35	1 000 000,00	5 833,33	500 000,00	505 833,33	500 000,00
36	500 000,00	2 916,67	500 000,00	502 916,67	0,00
Жами	227 500,00	6 000 000,00	6 227 500,00		

9. ХУЛОСА

Ушбу лойихани тақдим этишдан олдин, лойиха ташаббускори томонидан, вилоятимиз, республикамиздаги ун ва шакар маҳсулотларини қайта ишлаб чиқариш бозорлари аҳволи ўрганилди ва лойихани амалга оширишда таъсир курсатадиган ҳамма факторларни эътиборга олиб, чукур таҳлил этилди.

Келтирилган молиявий кўрсаткичлар натижалари, ҳамда ун ва шакар маҳсулотларини бозорларидаги нархларнинг ўрганилиб, ички бозордаги шароитни ва мумкин бўлган хатарлар ва бошқа факторларни эътиборга олиб килинган таҳлил натижасида лойихани амалга оширишда, лойиха ташаббускори томонидан кўрсатилган барча тадбирларнинг самаралилиги ва хаётйлиги тўғрисида хулоса қилинади.

Ушбу лойихани амалга оширишдан ойига 88,0 млн. даромад олиш режалаштирилган.

Ушбу лойихани амалга оширилиши, лойиха ташаббускори фикрини хаётга татбиқ этишга ҳамда Республикаизда олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотларга ўз улушини қўшишга имкон яратади.

«_____»

ЯТТ